

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Луцюк О. В., *alionkaluzjuk638@gmail.com*
ПВНЗ «Академія рекреаційних технологій і права»

Правильне та оптимальне використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) дає змогу отримати ряд переваг, використання яких уможливорює підвищення ефективності навчального процесу. Застосування ІКТ у вищій школі зазвичай зводиться до двох основних напрямів. Перший напрям полягає у використанні можливостей інформаційно-комунікаційних технологій з метою покращення доступності освіти, що здійснюється через включення в систему освіти людей, для яких інший спосіб може бути взагалі недоступним, наприклад, для інвалідів. Йдеться про використання дистанційної форми навчання, яка дає змогу здобути якісну освіту, завдяки роботі студентів у віртуальних лабораторіях, доступу до відомих наукових бібліотек, спілкуванню з викладачами та іншими студентами на веб-семінарах тощо. Другий напрям передбачає використання ІКТ для зміни змісту і методів навчання у межах традиційної форми.

Використання засобів ІКТ дасть змогу забезпечити наочність та ефективність виховного процесу, високий рівень вихованості, якісне формування соціально-особистісної та інструментальної компетенцій. При цьому, можливості ІКТ у межах виховної роботи зі студентами ще невичерпані та потребують подальшого дослідження. Засоби ІКТ, а також автоматизація інформаційно-методичного забезпечення виховного процесу дають змогу згенерувати такі інформаційні потоки, які впливають на особистість, зокрема на сучасну студентську молодь.

Використання ІКТ у процесі формування моральних цінностей студентів ставить перед педагогікою та психологією завдання, що вимагають оновлення положень теорії виховання, підвищення якості і розробки та використання новітніх виховних методик, а отже, переосмислення досвіду використання ІКТ, аналізу й оцінки можливостей їхньої реалізації у процесі виховання [3].

Формуючи моральні цінності засобами ІКТ, слід пам'ятати про якість виховного процесу. Щоб сформувати справжні цінності суто на теоретичному рівні, для реалізації педагогічної умови потрібно проводити відкриті лекційні заняття із застосуванням ІКТ, а також інші форми роботи, де порушуються питання теоретичного характеру [2].

Слід зазначити, що при створенні теоретичної концепції застосування ІКТ в освіті потрібно враховувати не тільки технічні можливості комп'ютерів, мережі Інтернет, дистанційної освіти, а й загальні психолого-педагогічні закономірності виховної роботи зі студентською молоддю. Створення і розвиток виховної системи у вищих закладах освіти за допомогою розбудови інформаційного простору передбачає широке використання ІКТ, що визначається низкою чинників, серед яких:

- реалізація ІКТ у виховний процес суттєво прискорює процеси передання культурологічних знань і накопиченого соціального досвіду як українського народу, так і всього людства не тільки від викладача до студента, але і взагалі від покоління до покоління;

- сучасні ІКТ, підвищуючи якість моральної освіти і формування морального світогляду, мислення дозволяють студентам успішніше здійснити адаптацію до соціальних змін та оточення. Це дасть можливість молоді одержувати необхідну інформацію для особистісного зростання;

- активне і ефективне використання у виховному процесі цих технологій забезпечить можливості для створення нових виховних методик і програм, що відповідають вимогам сучасного суспільства та процесу трансформування традиційної виховної системи на якісно новий рівень.

Використання нових засобів для виховання на репродуктивному рівні означає залучення до виховної роботи вже існуючих програм, що є загальноприйнятними, розташованими за визначеним алгоритмом; звичне ставлення до інформаційно-комунікаційних технологій як для повсякденного використання у вирішенні поточних професійних завдань, набору матеріалу та передачі її іншим тощо.

На продуктивному рівні використання інформаційно-комунікаційних технологій у вихованні означає:

- розбудова виховного процесу не за шаблонними ознаками, а з опорою на новації, експеримент, творчість, зацікавленість;

- внесення авторських доробок із урахуванням цінностей добра, що передбачає зміни за змістом, організацією та результатом виховної діяльності;

- оптимізація та покращання виховної діяльності за рахунок розробки нових методик, програмного забезпечення, комбінацій стимульного матеріалу тощо.

Виховні технології, методики і програми відображають загальну стратегію розвитку теорії і методики виховання в освітньо-культурологічному просторі [4]. Призначення виховних технологій полягає у розв'язанні стратегічних для системи педагогічної освіти завдань: формування фахівців із урахуванням таких підходів, як аксіологічний, системний, андрагогічний, що змінює і прогнозування розвитку освіти в цілому, і стратегічне проектування основних етапів у побудові виховного процесу.

Важливими під час організації виховного процесу є питання включення програм, серед яких – вже існуючі комп'ютерні, мультимедійні, телекомунікаційні, а також і авторські розробки, що враховують специфічний контекст та вікові характеристики сучасної молоді. Зміна способів взаємодії між викладачами, кураторами академічних груп та студентською молоддю за допомогою ІКТ і використання у виховному процесі технічних можливостей, наприклад, гіпертекстових й інтерактивних електронних навчальних ресурсів приводять до зміни освітньо-культурологічного простору. Він стає багатокомпонентною системою, які акумулює культурний потенціал, витвори мистецтва, мудрі думки, що віддзеркалюють моральність народу у комунікаційні, організаційні ресурси, що при доцільному використанні забезпечать ефективну взаємодію викладачів, кураторів академічних груп і студентів. Ефективна

взаємодія є ключовим фактором, і викладачі на високому рівні мають забезпечувати дієвість виховної роботи.

На сьогодні інтенсивно впроваджуються і дистанційні форми освіти, при цьому основу навчально-виховного процесу за такої форми складає цілеспрямована самостійна робота студента, який має можливість навчатися у вільному режимі та за індивідуальним розкладом. У структуру курсів-модулів, які обирає студент, має бути вміщений спеціальний матеріал, що впливає на світогляд і формує моральні цінності [1].

Отже, впровадження ІКТ створює передумови для поглиблення змісту освіти, сприяє формуванню моральних цінностей, стимулює пізнавальну активність, а також сприяє підготовці майбутніх фахівців, здатних працювати в умовах інформаційного суспільства та використовувати здобуті знання.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формування моральних цінностей студентів вимагає розробки та використання новітніх виховних методик і програмного забезпечення. Навчально-виховний процес необхідно наповнити відповідною інформацією, надати певні знання, які уможливили б досягнення за допомогою ІКТ певної мети – виховання моральної людини, здатної виявляти повагу до інших, визнавати їх незалежну сутність і автономність.

Список використаних джерел:

1. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія: матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б. Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ. 2017. 102 с.
2. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків.: Вид-во КП «Міська друкарня». 2020. 409 с.
3. Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, і перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 5. / За ред. М.М. Козяра, Н.Г. Ничкало. Львів: ЛДУ БЖД. 2017. 400 с.
4. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ». 2016. 583 с.

Науковий керівник: Герасимюк Л. С., старший викладач кафедри документознавства та інформаційної діяльності, ПВНЗ «Академія рекреаційних технологій і права».